

POTREBNA BO INTERVENCIJA DRUŽBENIH ORGANOV

Stomilijonska dela v rokah privatnikov

Ali je res osnovni razlog za oddajo del privatnim obrtnikom končna ponudbena cena? — Kaj pa večletna garancija glede kvalitete in funkcionalnosti opravljenih storitev, ki jo nudijo industrijska podjetja?

Področne kapacitete v instalacijski dejavnosti se vedno bolj vidno in dokaj uporno večajo ter izpopolnjujejo. To je opazno predvsem na področjih, kjer ni industrijskega razvoja, ki bi absorbiral s porastom in strukturno spremembo nastajajoče ali sproščene delovne kapacitete. S to okolnostjo bo treba v prihodnje vedno bolj računati in

pripraviti večletni program ukrepov za perspektivno zaposlitev, da nas ne bodo prizadeli možni in morda celo neizbežni restriktivni ukrepi. Računamo z razvojem sorodnih podjetij in mu ne nasprotujemo. Pri tem pa predvidevamo, da bo treba najti možnosti za kooperacijo, morda celo prav po naši iniciativi.

javnost očitno najbolj neurejena. Res je, da obrtne kapacitete v gradbeništvu niso zadostne, zato je treba podpirati rast, obstoj in nadaljevanje na 2. str.)

Ze obstoječa in nastajajoča podjetja v instalacijskih strokah pa je treba vsekakor razmejiti v industrijska podjetja na eni strani in komunalna obrtna podjetja na drugi strani. Splošni razvoj in napredek skupaj z dvigom standarda in strukturnimi spremembami odpira vedno večje možnosti za razvoj in obstoj komunalne obrti tudi v instalacijskih strokah.

Ob sedanjem stanju, posebnost pa še v polpretekli dobi obrtne kapacitete v mnogih strokah niso pokrivale dejanskih potreb. Zlasti v instalacijskih strokah so obrtne kapacitete še vedno premajhne. Potrebe so vedno večje, niso pa pročišene: zato je razvoj prepuščen predvsem privatni iniciativi. Zlasti manjka določnejša in bolj urejena razmejitev v smeri družbene delitve dela. Ni družbenih ali bolj povedano občinskih programov in spodbud za resnično instalacijske servise. Kadar in kjer se tak servis namreč osnuje, je njegova prva tendenca prevzemati in izvrševati nova dela na čimvečjih objektih, vrzel v servisni instalacijski dejavnosti pa ostaja in se še povečuje.

Večinoma so občine prepustile to vrzel privatni iniciativi. Tudi tu, pa redno prihaja do pojavov, ki so v precejšnji meri enaki tendencam komunalnih obrtnih delavnic. Vsi tisti občani, ki so pravočasno spoznali, da jih naš sedanji družbeni sistem ne bo mogel pokoriti k redu, ki ga načeloma zahteva, so svoje ambicije kanalizirali na prazna tržišča. Zato se še vedno potencirano razvija in v cenah pridno napihuje šušmarstvo pod sodobnim psevdonimom »fuš«.

ČE ZAKON MOLČI, PA JE NA MESTU DRUŽBENA MORALA
Na področju gradbenih investicij pa je obrtna de-

Sprejeli smo nove člane v ZK

Pet dni pred silvestrovim 1968 je bila v upravni stavbi našega podjetja manjša svečanost. Člani Zveze komunistov iz vseh ljubljanskih obratov so se zbrali na sestanku, ki je imel eno samo točko dnevnega reda: sprejem novih članov.

Po krajšem nagovoru sekretarja osnovne organizacije ing. Jožeta Hrvatina so sprejeli v vrste ZK 24 članov kolektiva. Pomembno je, da so to predvsem mladi ljudje in, razen tistih iz uprave podjetja, neposredni proizvajalci. Med novimi člani zveze je 10 iz obrata Trata, 4 iz TEN, 2 iz Elektromontaže in 8 iz Skupnih služb.

V spomin na ta pomembni dogodek so vsi novo sprejeti člani prejeli knjigo Pera Damjanovića »Tito na čelu partije«. Po svečanem sprejemu pa je spre-

govoril še član Mestnega komiteja Zveze komunistov Ljubljane tov. Gojko Stanič o vlogi zveze ter o nalogah in liku komunista.

Sprejem nadaljnjih članov v Zvezo komunistov pa nikakor ne sme biti kampanjska naloga, temveč naša stalna skrb. Prav gotovo je v našem podjetju še precej zaslužnih članov kolektiva, ki imajo vse pogoje, da bi postali dobri člani Zveze komunistov, za katero je značilno v vsem času njenega obstoja in delovanja, da so se njene vrste množile takrat, ko je opravičila zaupanje širokih množic. Sedaj — v času našega samoupravnega sistema — pa naj bi pomenilo biti komunist tam in takrat, ko gre za resnične, samoupravne, humane in nesebične človeške odnose.

Delo organov upravljanja

Doslej smo v našem Glasniku redno poročali samo o delu centralnih organov upravljanja, to je Centralnega delavskega sveta in Upravnega odbora podjetja — torej o sklepih in odločitvah, ki so se nanašale na celotno podjetje.

Po mnenju uredniškega odbora pa je še bolj potrebno, da so člani kolektiva vedno obveščeni o sklepih organov upravljanja, ki so njim najbližji: obratnih delavskih svetov in tudi o najvažnejših odločitvah njihovih komisij.

Te odločitve se nanašajo na ožje področje dela in ožji krog delavcev, na posamezen obrat ali tovarno, katerih bolj ali manj uspešno delo in rezultati so za člane delovne skupnosti delovne enote toliko bolj zanimivi. Pa tudi za druge obrate bo pogosto zanimivo vedeti, kako so se s podobnim problemom spoprijeli in ga rešili v drugi delovni enoti.

V nadaljnjih številkah našega Glasnika bomo torej razen pomembnih sklepov in odločitev, ki se tičejo podjetja kot celote, poročali tudi o delu obratnih delavskih svetov. Pri tem se bomo seveda omejili na važnejše sklepe in odločitve, saj bi bilo podrobno navajanje preobširno in v Glasniku za to ne bi imeli dovolj prostora.

V času od izida zadnje številke Glasnika — torej v januarju 1969 — pa niti centralni organi upravljanja niti obratni delavski sveti niso imeli nobene seje. G. K.

Stomilijonska dela v rokah zasebnikov

(Nadaljevanje s 1. str.)
predek zasebne obrti. Toda — danes že vsakdo lahko nastopa z neomejenimi kapacitetami, zato je razumljivo, da večino zanimajo velika in draga dela. Sam zakon o gradnji investicijskih objektov ne omejuje nastopanja zasebnih obrtnih delavnic. Ni predpisana niti presoja o zmogljivostih, kakovostih ter poročtvih niti preverjanje, ali nastopajoči razpolaga z zadostnim strokovno ustreznim kadrom.

To, česar zakon ne opredeljuje oz. ne omejuje in izrecno ne zahteva, pa pričakuje družba od razumnih in poštenih predstavnikov investitorjev, ki seveda dobivajo sredstva iz družbene kapitala in tako živijo od izkoriščanja in uporabe sredstev, ki jim jih je zapala družba.

Žal pa povsod temu ni tako.

Zamerimo in očitamo predstavnikom nekaterih podjetij in investitorjev, ki

pri velikih in visokovrednih investicijskih delih enakovredijo zasebne obrtne delavnice z industrijskimi podjetji. Ne najdemo opravičila za to, da poverjajo večdesetmilijonska in celo stomilijonska dela zasebnim obrtnikom, pa čeprav ti formalno nastopajo pod firmo zadrage.

NAVIDEZNO NIŽJE PONUDBENE CENE

O tem, kam vse merijo domneve o vzrokih za to »zaupanje«, ne moremo govoriti. Osnovni razlog za oddajo del privatnim obrtnikom je pri omenjenih investicijah vsekakor nižja končna ponudbena cena. Poudarjam: končna po ponudbi... Verjetno nihče ne pričakuje, da bo v naših instalacijskih strokah podjetje iz družbenega sektorja cenejše, če hoče gospodariti po osnovnih načelih in izpolnjevati svoje obveznosti. V podjetjih štipendiramo kadre, razvijamo nove

proizvode, gradimo stanovanja in socialno-zdravstvene ustanove ter dajemo družbi prispevke po primerno strožjih kriterijih. Nadalje podjetja dajejo neprimerno večja poročstva za trajno zaposlitev delavcev in s svojim kapitalom ustrezno jamčijo za kvaliteto svojih storitev.

»STRANSKE« — TODA BISTVENE OKOLNOSTI

Ob vsem tem pa vprašujemo vse tiste, ki so že ali morda še bodo taka dela oddali zasebnemu sektorju, če so in kako so preverili okolnosti za objektivno utemeljitev svojih odločitev. Resno dvomimo, da so dobili od izvajalcev zadostna jamstva, da bodo le-ti v zakonskih mejah pravočasno in kvalitetno izpolnili razpisne in pogodbene obveznosti. Pri tem je treba upoštevati še zakonite proizvodne kapacitete. V čem so poročstva za večletne ga-

rancije glede kvalitete in funkcionalnosti opravljenih storitev? Kje so potem in kaj počno občinske davčne službe, če obrtnik razpola ga s tolikšnim kapitalom da lahko pravočasno nabavi ves material, sproti plačuje delovno silo in še morda toliko časa čaka na plačilo, kot drugi izvajalci iz družbenega sektorja? In končno, s čim je zagotovljena strokovnost za tako obsežna dela?

V podobnih konkretnih primerih, do katerih je prišlo v zadnjem času, smo se že obrnili na po našem mnenju pristojne družbene organe ter predlagali njihovo intervencijo. To pa do sedaj še ni rodilo uspeha. Do nadaljnjega se bomo morali torej s temi izrednimi primeri in s »konkurenco« (ki v pogajanjih s pametnimi in poštenimi investitorji pač ne more biti nobena konkurenca), sprijazniti... S. K.

SINDIKATI OB VOLITVAH V PREDSTAVNIŠKE ORGANE

Širok krog kandidatov

Komaj še dva meseca nas ločita od volitev poslancev vseh zborov zvezne in republiške skupščine ter odbornikov občinskih skupščin. V tem kratkem roku morajo v zvezi z volitvami tudi sindikalne organizacije opraviti še precejšnje delo. Organizatorja volilnih priprav sta namreč Socialistična zveza delovnega ljudstva in Zveza sindikatov — za volitve v zbor delovnih ljudi. Sindikati so zato kot organizacija prvenstveno dolžni svojim članom zagotoviti, da bodo v skupščine in njihove organe izvoljeni zares ustrezni in sposobni ljudje, preizkušeni v naši samoupravni praksi, ki se v delovnih organizacijah, kjer delajo, in v družbeno, političnih skupnostih, kjer živijo, odlikujejo s svojimi naprednimi stališči, za katere je nadalje značilna njihova visoka delovna sposobnost z dobrimi delovnimi rezultati, ki uživajo ugled in zaupanje pri delovnih ljudeh in ki so osebno pripravljeni vključiti se v skupščinsko delo in s svojim vplivom in ustvarjalnostjo prispevati k še bolj pospešenemu razvoju naše družbe.

ONEMOGOČITI STARI NAČIN KANDIDIRANJA

Značilnost sedanjega kandidacijskega postopka je predvsem težnja za tem, da onemogoči stari način kandidiranja, ko so o kandidatih za odbornike in poslance odločali v ozkem krogu. Zato bodo po novem morale občinske kandidacijske konference SZDL

skrbno proučiti predloge kandidatov, sindikati pa morajo posvetiti tem sejam vso pozornost in storiti vse, da bodo za kandidate izbrani zares najboljši in najprimernejši.

V novih skupščinah bodo morali biti ustrezno zastopani neposredni proizvajalci, delavci in delavke iz proizvodnje, hkrati pa je nujno bolj smelo vključevati v predstavnike organe mlajše ljudi, ki so se s svojim poletom in sposobnostjo družbeno-politično v določeni meri že uveljavili.

Volilne priprave bodo lahko uspešne samo ob polnem sodelovanju družbeno-političnih organizacij. Samo te lahko zagotovijo dejansko izvajanje sprejetih načel demokratičnega volilnega postopka in polno uve-

ljavitev ter spoštovanje postavljenih kriterijev, hkrati pa lahko onemogočajo morebitne pojave nesocialističnih teženj. Zato je druga prioriteta naloga sindikatov, da si prizadevajo za kar najboljšo kadrovsko strukturo skupščin — od občinskih do zvezne skupščine. Glede na to, da se je pri dosedanjih volitvah v strukturi stalno zmanjševala udeležba neposrednih proizvajalcev ter žena in mladine, prevladovala pa je struktura vodilnih delavcev, je sedaj pred sindikati izredno odgovorna naloga: pravilno začeti že s predhodnim evidentiranjem možnih kandidatov. Sindikati morajo omogočiti javno razpravo o vseh vprašanih, ki so povezana z volitvami, predvsem pa

uveljaviti natančno oblikovanje kriterijev za evidentiranje in kandidiranje.

POMOČ ZA ORIENTACIJO

Se zlasti pomemben bo kandidacijski postopek in v okviru tega predhodno evidentiranje kandidatov za odbornike in poslance v sindikalnih organizacijah in krajevnih organizacijah SZDL. Volilna komisija republiške konference SZDL Slovenije je izdelala predlog rokovnika volilnih priprav 1969, ki upošteva vsa potrebna predhodna volilna dejanja in vse udeležence nanje še posebej opozarja. Po tem predlogu naj bi bilo predhodno evidentiranje zaključeno že v januarju, skupno z obravnavo osnutkov volilnih pravilnikov in programov. V prvi polovici februarja pa naj bi sklicali seje kandidacijskih konferenc v delovnih organizacijah in seje krajevnih kandidacijskih konferenc. Na teh sejah bodo predlagali in sprejeli kandidate za odbornike občinskih skupščin, obravnavali in predlagali možne kandidate za poslance in izvolili kandidate za občinske kandidacijske konference.

IMP Glasnik izdaja delovna skupnost IMP — Industrijskega montažnega podjetja, Ljubljana. Izhaja mesečno v 2500 izvodih. Uredništvo in uprava, Ljubljana, Titova 37. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik Edvin Stepančič, odgovorni urednik Aleksander Perdan. Tisk in kličje: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani

Stanovanjsko varčevanje

Že konec leta 1967 so napovedovali nekatere spremembe takrat veljavnega pravilnika o posojilih za stanovanjsko izgradnjo Kreditne banke in hranilnice (KBH) Ljubljana; vendar je izvršilni odbor KBH sprejel novi pravilnik šele 27. decembra 1968. V naslednjem naj se na kratko seznanimo z bistvenimi značilnostmi tega novega pravilnika in razlikami, ki jih ugotovimo ob primerjavi z dosedanjim pravilnikom.

Temeljna značilnost spremenjene ureditve je vsekar v tem, da je novi pravilnik za varčevalce z varčevalno dobo do 2 let manj ugoden od dosedanjega, in sicer tako glede višine po-

dobe (leva kolona) takole:

13 mesecev	4 leta
18 mesecev	7 let
2 leti	12 let
3 leta	18 let
4 leta	24 let
5 let in več	30 let

Tudi dosedanji pravilnik je določal kot najdaljšo odplačilno dobo 30 let, vendar tako, da je znašalo letno odplačilo dolga najmanj 2500 din in upoštevajoč pri tem kreditno sposobnost varčevalca ter višino odobrenega posojila. Varčevalci z varčevalnimi dobami do 4 let so lahko odplačevali posojilo tudi v daljši dobi, kot pa je to določeno s spremenjenim pravilnikom.

Obrestne mere so ostale nespremenjene: na privarčevana sredstva 1% na

Varčevalna doba	odstotek posojila na privarčevana sredstva do sedaj	po novem pravilniku
13 mes.	80 (100)	30 (60)
18 mes.	-	50 (80)
2 leti	100 (125)	80 (120)
3 leta	125 (156,25)	130 (160)
4 leta	150 (187,50)	160 (200)
5 let	175 (218,75)	200 (250)
6 let	200 (250,-)	240 (300)
7 let	225 (281,25)	280 (350)
8 let	250 (312,50)	320 (400)
9 let	275 (343,75)	360 (450)
10 let	300 (375,-)	400 (500)

stva, kakor tudi glede dobe vračanja odobrenega posojila.

DALJŠA VARČEVALNA DOBA JE MNOGO UGODNEJŠA

Objavljena tabela pokaže razlike glede višine posojila na privarčevana sredstva, pri čemer se prva številka v koloni nanaša na redno mesečno varčevanje, druga številka v koloni (v oklepaju) pa na varčevanje ob enkratnih ali občasnih pologih. Vidimo, da je pri varčevalni dobi 13 mesecev odstotek posojila bistveno nižji, varčevalna doba 18 mesecev je sploh na novo uvedena, pri varčevalni dobi 2 let pa je odstotek posojila po novem pravilniku še vedno nižji od tistega, ki je veljal do sedaj. Šele pri varčevalni dobi 3 let se začnejo razmerja, ki so po novem za varčevalca ugodnejša. Z novim pravilnikom hoče torej banka močneje stimulirati varčevalce z varčevalno dobo 3 let in več.

Uveljavljene razlike glede dobe vračanja posojila so prav tako v škodo varčevalcu do 2 let. Novi pravilnik veže dobo vračanja posojila izključno na varčevalno dobo ne glede na višino odobrenega kredita. Po novem raste doba vračanja posojila (desna kolona) glede na dolžino varčevalne

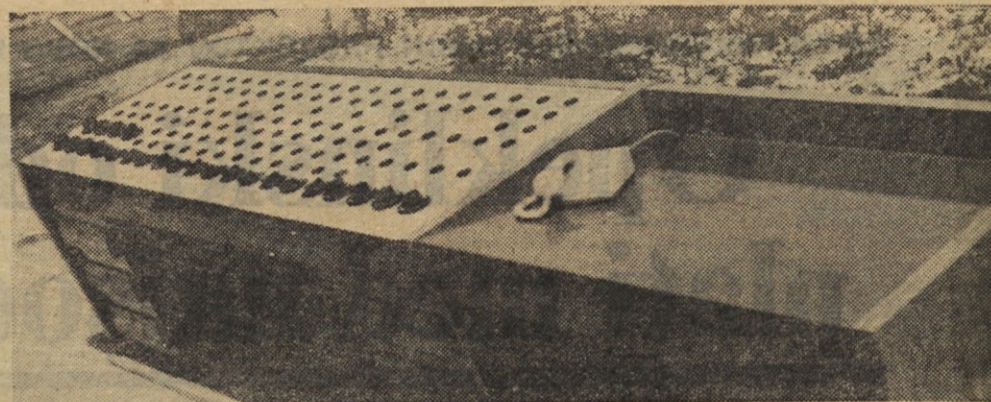
leto, na odobreno posojilo pa 2% na leto.

Tistim občanom, ki varčujejo v konvertibilni valuti in se pri tem zavežejo, da bodo po končani varčevalni dobi zahtevali od banke izplačilo privarčevanega zneska v dinarski protivrednosti, se odstotek posojila na privarčevana sredstva poveča, in sicer pri varčevalnih dobah 13 in 18 mesecev za 10%, pri varčevalni dobi 2 let za 15% in pri varčevalnih dobah 3 leta in več za 20%.

MORALI SE BOMO PRILAGODITI NOVIM POGOJEM

Varčevalec lahko v dobi varčevanja vsak čas odstopi od varčevalne pogodbe, s tem, da poda banki pisno odpoved. Banka mu bo v tem primeru v roku 30 dni od dneva prejema pismene odpovedi izplačala privarčevani znesek z obrestmi po obrestni meri, ki na splošno velja za hranilne vloge na vpogled.

Člani našega kolektiva so do sedaj sklepali varčevalne pogodbe pretežno za dobo 13 mesecev. Ker pa so se pogoji kreditiranja prav za varčevalne dobe do 2 let bistveno poslabšali, se bodo morali varčevalci v prihodnje odločiti za daljše varčevalne dobe, da bodo tako s pomočjo svojih privarče-

Komandni pult za filtrsko postajo v Sarajevu, izdelan v naši Tovarni elektromotorjev

IMP PRI GRADNJI VODOVODOV

Na pomlad v Gradule, Rižano in nato v Zagreb

Vodovodno omrežje se širi mnogo počasneje kot električno. Danes je že redko naselje, do katerega ni speljan daljnovod, medtem ko vodovodnega omrežja še nima niti polovica Jugoslavije. Niti vsa jugoslovanska mesta nimajo zgrajenega vodovodnega omrežja. Vsi pa vemo, kaj pomeni voda: pogoj za življenje je.

Ko si natočimo v kozarec vodo iz vodovodne pipe, se le redko zamislimo nad tem, koliko pot je ta voda že napravila in koliko tehnoloških procesov je bilo potrebno, da je postala to, kar si predstavljamo pod izrazom »pitna voda«. Za oceno industrijske razvitosti in standarda določene dežele je med najvažnejšimi pokazatelji prav gotovo tudi podatek o gostoti vodovodnega omrežja, saj si težko predstavljamo visok standard brez kvalitetne pitne vode v sleherni hiši in stanovanju, v mestu ali na vasi.

Za to, da voda lahko preteče neredko nekaj deset kilometrov dolgo pot in da v tehnoloških napravah doseže potrebno kvaliteto, pa je potrebna električna energija in ustrezne moderne naprave.

UTIRANJE POTI V ZAKLJUČEN KROG

Naše podjetje je doslej projektiralo in izvajalo že več črpališč, točneje povedano električni del teh črpališč. Še pred nekaj leti je bilo IMP vključeno v izgradnjo vodovodnega omrežja le z instalacijami vodovodnih naprav v stanovanjskih in industrijskih objektih, to je pri neposrednih potrošnikih. Distributivno omrežje in vodne izvire namreč gradijo vodovodna podjetja sama z lastnimi montažnimi skupinami. Pri vodnih izvirih in napravah tehnološke predelave pa se srečujemo z električnimi instalacijami, ki zaradi modernizacije in avtomatizacije teh naprav postajajo vse bolj obsežne in zahtevne. Naše podjetje si je do danes tudi na tem področju že utrla pot, najprej samo z montažo teh naprav in instalacij, kasneje pa tudi z njihovim projektiranjem. V tem času skoraj ni vodovodnega podjetja, kjer firme IMP ne bi poznali.

Objekte vodovodnih naprav, ki jih naše podjetje projektira in montira, lahko razvrstimo v naslednje funkcionalne grupe:

- ČRPALNE POSTAJE, kjer s pomočjo črpalke dvignemo vodo pri samem viru ali zajetju in jo potiskamo v višje ležeče rezervoarje;
- PREČRPOVALNE POSTAJE, ki prečrpavajo vodo iz nižje ležečih rezervoarjev v višje ležeče;
- ČISTILNE NAPRAVE, kjer se »surova voda« očisti od primesi, ki so v pitni vodi nezaželene ali celo s predpisi prepovedane.

VEDNO NOVE ZAHTEVE

Pri vseh teh napravah, ki so od primera do primera specifične, pa se projektant in izvajalec srečujeta z vedno novimi zahtevami modernizacije in avtomatizacije. Zaradi nenehnega razvoja opreme — tako za meritve, signalizacijo in posluževanje kakor tudi za stopnjo avtomatizacije, je treba neprestano slediti temu razvoju. To pogosto ni preprosto, saj v te naprave vgrajujejo precejšen del opreme inozemskih proizvajalcev.

Spomladi bo naša elektromontaža pričela z deli na vodovodih v Gradulah in Rižani. Opremo za te vodovode bodo v glavnem uvozili iz Italije. Montirali bomo tudi naprave za zagrebški vodovod, ta oprema pa bo uvožena iz Švice in Nemčije. Razumljivo je torej, da je montaža teh naprav zelo zahtevna. Zato je podjetje poslalo projektanta in montažno nadzornika v Švico, da si pri renomirani tovarni SAUTER take naprave ogledajo. O tem, kaj so v Švici videli in česa so se naučili, pa kdaj drugič.

L. H.

vanih sredstev in privarčevanih sredstev podjetja doslej povečano posojilo pri banki in si s tem tudi podaljšali dobo vračanja posojila. Stanovanjske komisije pa bodo morale pri odobravanju sredstev podjetja

v korist članov kolektiva pri krajših varčevalnih dobah do 3 let še posebej paziti na to, ali bodo koristniki posojil primerno kreditno sposobni glede na kratko dobo vračanja posojila.

Končno velja omeniti še, da so se vse banke v Sloveniji zedinile za enoten pravilnik, za varčevalne pogodbe, sklenjene do 31. decembra 1968, pa veljajo še naprej določbe prejšnjega pravilnika.

-si

Opeklinski oddelek po klimatski plati med najsodobnejšimi v Evropi!

Pravkar sta potekali dve leti, odkar sva se na nekajminutnem sestanku v malem kabinetu ljubljanske bolnišnice na Zaloški cesti dogovorila s primarijem dr. Mirkom Dergancem za srečanje v Londonu. Najin namen je bil urediti ogled sodobnega bolniškega oddelka za zdravljenje opekljin, in sicer z instalacijske plati. Dogovor je bil kratek: na svidenje čez štirinajst dni v Londonu, Trafalgar Square, pri Nelsonovem spomeniku, ob devetnajstih trideset...

Pozno-jesenski večer, skoraj obvezni angleški deževni pljusk, pomešan z debelimi prvimi snežinkami je naju s kolegom Črtom Pretnarjem spremljal na dogovorjeni sestanek... Naslednji dan smo brželi proti jugu angleškega otoka, v Wales, kjer se med prijetnimi zelenimi griči tišči mesto Eastgrunstead. Tu je posebna bolnišnica za hudo opečene bolnike, dar ameriških letalcev, ki so se med drugo svetovno vojno kot opečeni zdravili v tem kraju.

Ogled teh prostorov in pripadajočih instalacij nam je dal mnogo pobud za izgradnjo našega novega opeklinskega oddelka, ki smo ga pravzaprav naknadno vnesli v posteljni objekt nove ljubljanske bolnišnice.

Kako je naše podjetje začelo in izvedlo planiranje instalacij za ta oddelek?

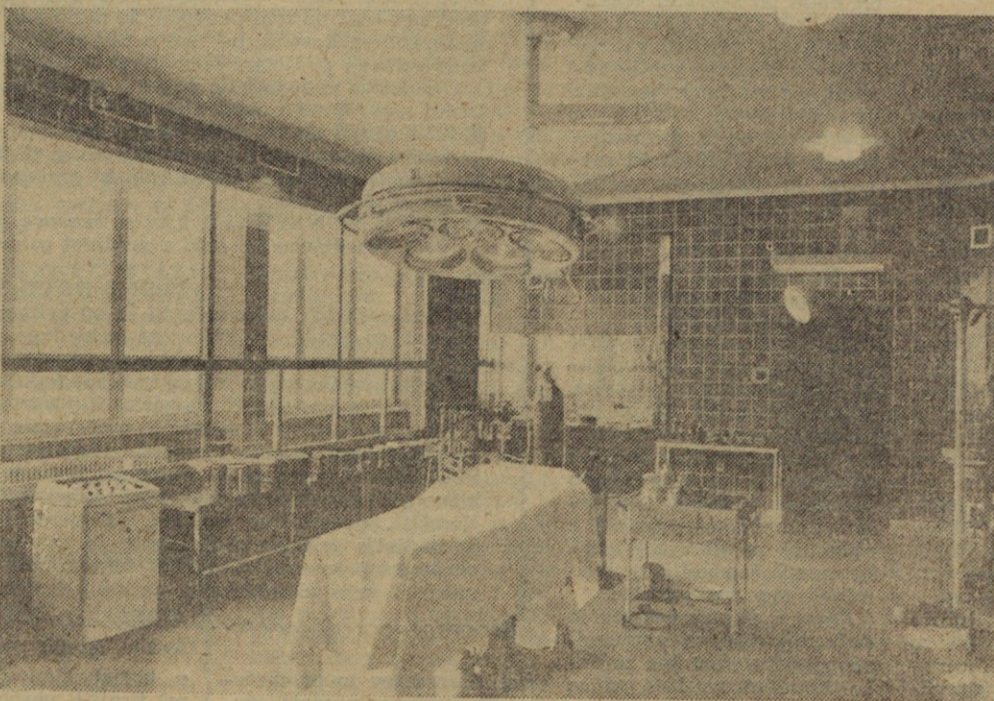
IZREDNO ZAHTEVEN PROJEKT KLIMATIZACIJSKE NAPRAVE

Opeklinski oddelek je v prvem nadstropju posteljnega objekta, tlorisna razvrstitev prostorov je razvidna iz objavljene skice, in sicer: sobe za bolnike so ob zunanji hodniški zid z dvema operacijskima sobama, pomožni prostori pa v jedru.

Ta oddelek je namenjen zdravljenju hujših opečenec. Gre torej za izredno hude poškodbe in šele najnovejši zdravniški postopki omogočajo njihovo saniranje, saj so taki bolniki še nedavno pretežno umirali ali končali v bolnišnicah za slaboumne.

Instalaterji želimo pomagati zdravstvenemu osebju k čimvečjemu uspehu, zato moramo prirediti instalacijo tako, kakor zahtevajo najmodernejši ukrepi za vzdrževanje čistosti zraka. Prašni delci so nosilci bolezenskih bakterij, zato je seveda čistejši zrak predvsem tudi sterilnejši. Dalje je potrebno omogočiti, da posamezni bolniki leže na posteljah goli in da se rane suše na suhem zraku. Treba je torej v prostoru vzdrževati tako klimo, da se bo bolnik ustrezno počutil, to je primerno tople, suh ali vlažen zrak, odvisno od posameznih primerov opečenja. Potrebno je zgraditi

klima-napravo prav posebno zahtevnega tipa. Po dolgem raziskovanju smo na namig zdravnikov pritegnili k sodelovanju še nemško firmo »Lufttechnische Gesellschaft«, ki si je nabrala precejšnje izkušnje pri novogradnji opeklinskega oddelka v Ludwigshafnu.

Naše podjetje ima že mnogo izkušenj pri projektiranju in montaži instalacijskih naprav v bolnišnicah; na sliki operacijska soba v bolnišnici Novo mesto, za katero je kompletne instalacije izvedlo IMP

VSE ZAHTEVE MORAJO UPOŠTEVATI OMEJENE INVESTICIJE

Planiranje take klima-naprave mora računati z naslednjimi bistvenimi zahtevami:

- 1. Priprava zunanjega zraka poleti in pozimi z ogrevanjem in hlajenjem, primerna za klimatizacijo prostorov;
- 2. Filtriranje svežega zraka od prašnih delcev s pomočjo sodobnih filtrov do najvišje možne stopnje;
- 3. Glušenje šumov in tresljev strojne opreme, saj so stroji vgrajeni v sredini posteljnega objekta;
- 4. Čim krajši in dostopen kanalski razvod za zrak;
- 5. Ustreden dovod in odsevanje zraka v posamezne prostore, da ne bo čutili prepihov ob ustreznih velikih dobavi zraka (čim več svežega čistega zraka dovemo, tem bolj je prostor sterilni);
- 6. Primerna avtomatika naj omogoča dovajanje zraka ustreznih parametrov za vsak prostor po

sebej; to se avtomatično in neprekinjeno piše na trakove, s čimer je omogočena popolna kontrola delovanja vse strojne opreme in stanja zraka v prostorih;

- 7. Naprava naj bo planirana gospodarno, da s čim manjšimi investicijskimi stroški dosežemo čim manjše obratovalne in vzdrževalne stroške.

DOMISELNA NOVOST: HODNIK ZA OBISKOVALCE

Popolnoma nova je domiselica nas — planerjev, da smo po vsem obodu predvideli hodnik za obiskovalce, s čimer smo preprečili prenašanje bakterij ob obiskih bolnikov. Obiskovalec more kljub temu neposredno videti bolnika v postelji skozi okno za steklom, pogovarja pa se z njim po telefonu. Nadaljnja prednost te ureditve je, da so prostori izolirani pred zunanjimi temperaturnimi vplivi pozimi in poleti, preprečen pa je tudi direktni vpad sončnih žarkov in prostora, kar ustreza cenenosti klimatizacije.

Vstop v prostore opeklinskega oddelka je dovoljen le zdravstvenemu osebju, in sicer obvezno skozi the v kopalnicah z vmesnim umazano — čisto garderobo, s čimer je na minimum zmanjšana možnost prenosa bakterij v oddelek in obratno.

Cisto vzhodno so skicirali vidne enoposteljne in intenzivne nege, štiri odrasle bolnike in štiri otroke. Z domiselnim krepostvom smo dovedli klimatizirani zrak pod strop nad posteljo: ta zrak zaradi svoje hitrosti sekundarno pobira zrak okolice bolnika s seboj, odvajamo ga v vstopnem filtru in ga v tleh. Zaposleno zdravstveno osebje, ki prihaja k postelji, se torej giblje v eno smeri, proti gibanju zraka, ki priteka od bolnika, kar zopet zmanjšuje možnost prenosa bakterij. Klimatega dve sosednji sobi, tega skupni vstopni filter zraka s 16-kratno menjavo podtlaku. Razen tega prenos tem še onemogočilo, če bakterij iz sobe v eni ni, že ležal inficiran bolnik. Končno smo ves inženirski del (vzhod) spravili v en ten zračni nadtlak, s čimer smo po zračni plati dobili najzahtevnejše dele oddelka od manj zahtevnega oddelka vedno v manj zahtevne prostore v smeri vstopa in dvigala.

NEPREKINJENA AVTOMATSKA KONTROLA

Posebno pozornost smo posvetili možnosti vzdrževanja različnih temperatur in vlage v posteljni ali enoposteljni sobi. Vsaka soba ima stalna ali enoposteljni ljubno temperaturo, poleti med 24 in 26°C, pozimi pa med 18 in 20°C. Pripadajoča vlaga v sobi giblje med 30 in 60%. Parametra odreja avtomatsko osebje in ju lahko tudi nastaviti ročno. Za kontrolo teh stanj smo v sobi namestili posebno posebno avtomatsko napravo, ki neprekinjeno meri, ki neprekinjeno meri. Skrbno smo pripravili tudi klimatizacijo operacijskih sob, saj so operacije dolgotrajne

za zdravstveno osebje napore. S 14-kratno menjava zraka poskrbimo za čim sterilnejšo klimo v prostoru. S consko regulacijo vlage in temperature v obeh prostorih omogočimo vzdrževati temperaturo od 18 do 24°C (možno tudi do 28°C) in vlago med 40 in 60%. To so parametri operacijskih sob, primerni evropskim zahtevam. Kar iz sobe jih je mogoče poljubno nastavljati prek vgrajenih termostатов in humidostatov.

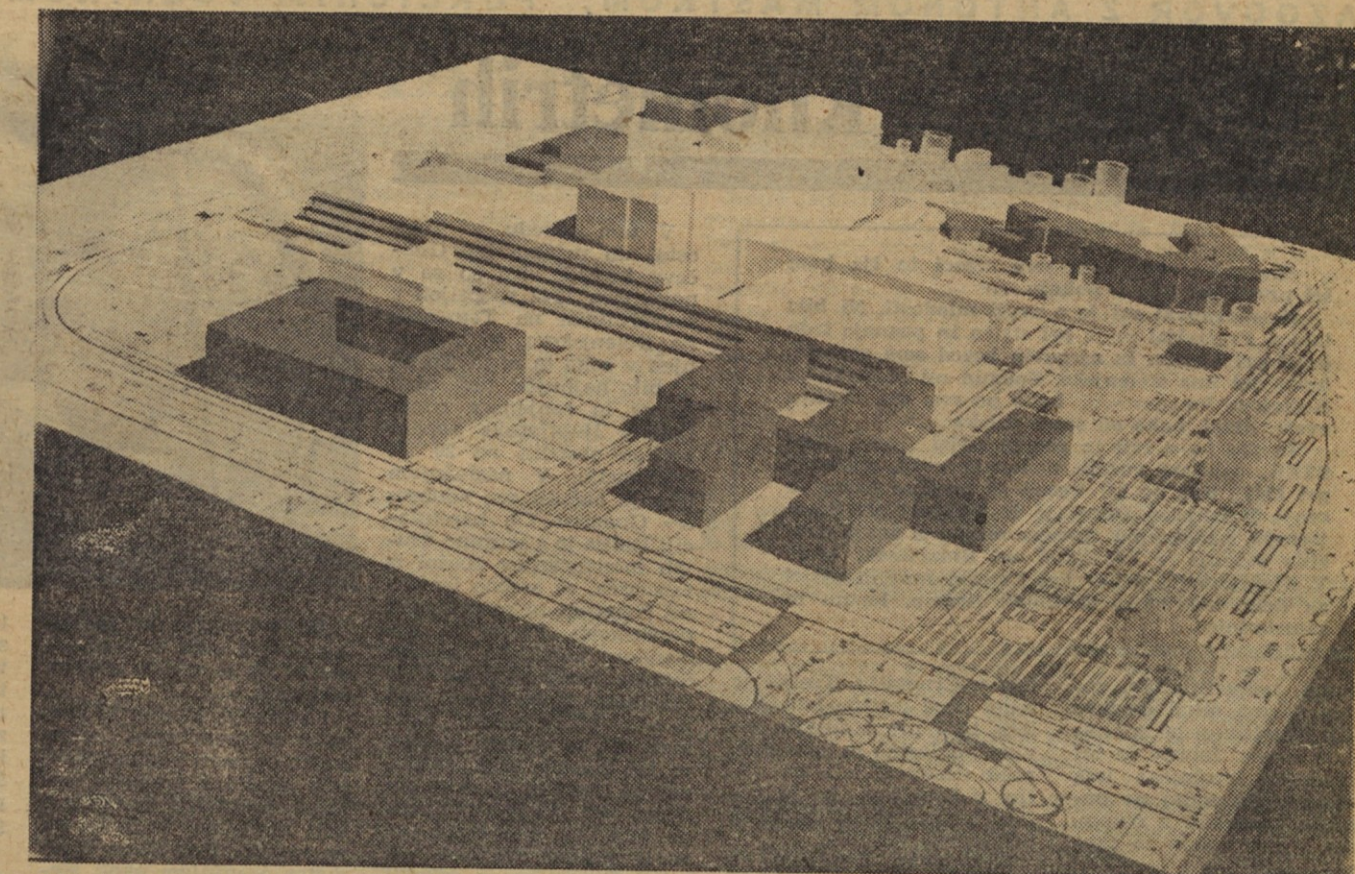
NAČRTI SEGAJO V DALJŠO PRIHODNOST

To so glavni obrisi našega dela za opeklinski oddelek nove bolnišnice. Planiranje je končano in letos čaka naše kleparje zahtevna naloga: te načrte tudi uresničiti. Le tesno sodelovanje naših monterjev in tehnikov bo omogočilo izvedbo te zahtevne klimatizacije, saj bo že sorazmerno majhna površnost pri montaži privedla precizno delovanje te naprave in celotnega oddelka v nevarnost. Predpostavljamo, da smo prav s temi načrti postavili naš opeklinski oddelek po klimatski plati med najsodobnejše v Evropi.

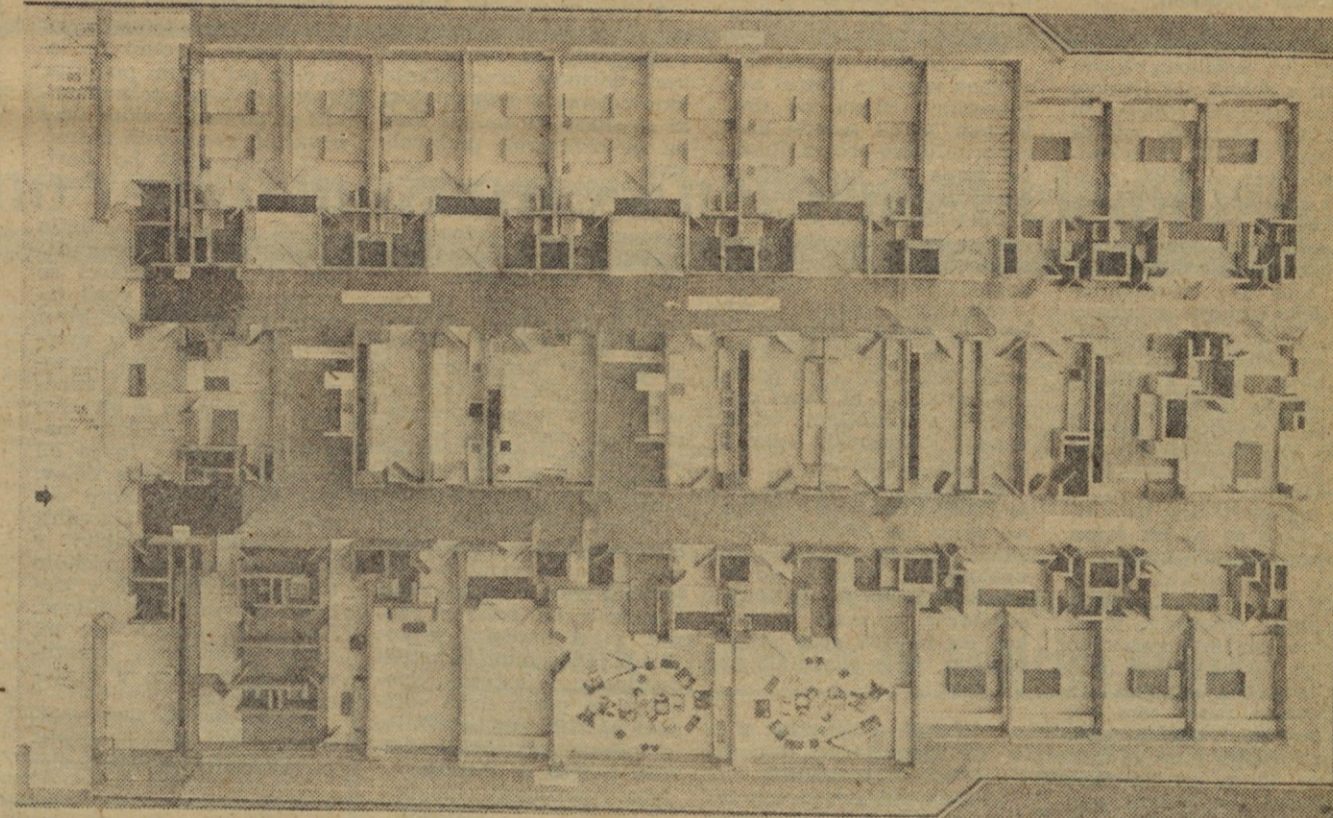
Vsi želimo, da bi bilo opeklinskih primerov pri nas čim manj. Tako bi v prihodnjih letih lahko ta oddelek kirurgije sprejel paciente s presajenimi organi (srce, ledvice itd.). Tudi tem zahtevam namreč klimatsko okolje tega oddelka ustreza.

Zaradi racionalizacije te investicije in primerne lokacije smo na to strojno napravo pripojili še klimatizacijo oddelka, kjer leže nedonošeni otroci in kjer se zahteva skozi vse leto temperatura 25°C in vlaga 40 do 60%; nadalje pa tudi oddelek z otroci-infekti,

kjer leže novorojenčki z možganskimi krvavitvami, ki se z svojimi malimi teslji bore za življenje ob visokih temperaturah nad 40°C. Tudi prostorska klimatizacija tega oddelka namreč zahteva podobne parametre temperature in vlage. S tem smo opisali enega

Maketa bodočega novega bolniškega centra v Ljubljani. Temne prizme predstavljajo obstoječe objekte »Meksiko«, Polikliniko in Ortopedsko kliniko, svetli objekti pa bodo na novo zgrajeni

izmed mnogih naših projektov za novo bolnišnico, ki jih je izdelal naš projektivni biro, montaža pa jih bo izvedla. Prihodnjic pa bomo pregledali projekt klimatizacije oddelka intenzivne nege, kjer bodo ob najkritičnejših urah ležali bolniki takoj po operaciji. A. Z.

Fotografija makete bodočega opeklinskega oddelka. Ob robih so vidni hodniki za obiskovalce. Desno so enoposteljne sobe za intenzivno nego. Zgoraj je osem dvoposteljnih sob za bolnike, spodaj v sredini pa sta operacijski sobi. Srednji del v jedru je namenjen servisnim službam oddelka

RAZGOVOR Z ANTONOM MASTKOM, POKLICNIM VOZNIKOM

Milijonar v kilometrih

»Dolenjec sem, tam sem zrased in tja bom šel preživljati leta v pokoju...«

Pripovedoval mi je o svoji mladosti. Ni bila lahka. Preživljal se je pri stricu in pozneje trdo delal pri kmetu. Iz njegovih besed sem zaslutil, kako rad ima Dolenjsko. Spomin mi je priklical Kettejeve besede: »... kako po rosi vsa okolica cvete, drhti, kako od sreče vriska...!«

In tja bo z leti in časom odšel Anton MASTEK, poklicni voznik motornih vozil, zaposlen pri IMP. Kaj ne bi! Veseli se majhne hišice in svoje Dolenjske. Doma je iz Vrhopolj pri Šentjerneju, nedaleč od Novega mesta. S svojo družino stanuje v Ljubljani na Šmartinski cesti. V Ljubljano je prišel kot kmečki fant in prijel za delo, kakršnega je dobil: kramp, lopata in samokolnica.

Neuk, nekvalificiran, zato pa priden mlad delavec je bil. Marljivost ga spremlja še danes, čeprav je bil v začetku letošnjega leta upokojen. Za sedaj ne namerava prenehati z delom, razen če bo zakon to zahteval.

Opisal mi je manjši dogodek, ki ga je doživel med stavko delavcev v predvojni Ljubljani.

»Kot mlad kmečki fant tedaj nisem vedel, kaj je to 'štrajk'. Sodelavci so prenehali z delom, jaz pa sem pridno zavijal rokave in delal. Če me ne bi zaščitil gradbeni inženir, bi jo skupil. Delavci so prišli nadme z lopatami. Prav ta delavnost pa mi je omogočila, da sem dobil redno delo v ljubljanski bolnišnici, kjer smo takrat izvajali neka dodatna gradbena dela. Ostal sem v bolnišnici — nekako tako, kakor se danes dogaja z nekaterimi našimi monterji, ki izvajajo montažo pri investitorju, pa po zaključku kar tam ostanejo in zamenjajo delodajalca!«

Ugotovila sva, da v tistem času še ni bil šofer. Do tega je prišlo takole:

»... V bolnišnici so mi vedno več zaupali, kmalu sem postal delavec za vzdrževanje raznih naprav in pozneje kurjač. Ker je imela v letu 1938 bolnišnica že svoj vojni park, sem pol leta sodeloval kot sovoznik pri poklicnem vozniku bolnišnice. Ta mi krmila zlepa ni zaupal. Le enkrat sem imel priložnost samostojno prepeljati premog s kolo dvora v bolnišnico. S tem dnevem se je začela moja vozniška kariera. Izpit sem uspešno prestal po eno leto in pol vozniški praksi.«

KAR ŠTIRJE ŠOFERSKI IZPITI!

Pravzaprav je v svojem življenju opravljal »šoferski izpit« kar štirikrat. Leta 1938 prvič, drugič pa šest let kasneje — v partizanih pri glavnem štabu NOB, v šoli za voznike tan-

kov v Črnomlju. Tretjič je sedel pred izpitno komisijo leta 1946 pri takratnih civilnih oblasteh in nazadnje, pred desetim leti na Ježici v Ljubljani, ko je položil teoretični del izpita za poklicnega voznika.

Neverjetno natančno se spominja letnic, dogodkov in posameznih doživljajev.

Tako je Tone napravil majhno primerjavo med predvojnimi in današnjimi vozniki predpisi:

»V Ljubljani je bila dovoljena najvišja hitrost avtomobilov 30 km na uro. Promet je bil seveda precej primitivno urejen. Zvočna hupa je nadomeščala današnje smerokaze in semafore. Če je kdo pred križiščem zatrobil enkrat, je to pomenilo, da namerava peljati naravnost, dvakrat — na desno, trikrat — na levo, in, seveda, štirikrat — da se bo vozilo pomikalo nazaj. No, sedaj si pa predstavljajte, kaj bi danes doživljali v Ljubljani, če bi vozniki nakazovali smer z zvočnimi hupami.«

Prešla sva na čas, ki je pustil neizbrisne sledove na njem kot človeku, borcu in vozniku — danes že upokojencu. Vtis, ki ga je napravil name in na svoje sodelavce, še malo ni tak, kot da imamo pred seboj človeka, ki je dopolnil 40 let dela.

BOREC, UJETNIK, INTERNIRANEC — PA ZOPET BOREC

»Vojna vihra 1941 me je doletela, ko sem bil redno zaposlen v ljubljanski bolnišnici. Preko vodilnih zdravnikov bolnišnice sem se hitro povezal z OF. Toda izdajalec je opravil svoje delo — 19. I. 1942. Ta dan so mi zlomili dve rebri in takrat sem ostal brez sprednjih zob. Kljub temu sem bil še naslednji dan na Pugledu kot borec in pozneje vodnik težkega mitraljeza II. grupe Stajerskega odreda, v katerega sta me sprejela Stane Rozman in Dušan Kveder.«

V tem odredu je Tone ostal do ustanovitve Gubčeve brigade. Ko so se v novembru 1942 spoprijeli s sovražnikom na Temenjih na Dolenjskem, je bil ranjen v roko in nogo. To pa ni bilo najhujše: tudi ujeli so ga in ranjenega odpeljali v ljubljanske zapore, ter ga obsodili na 20 let internacije. V naslednjem letu je občutil vse »dobrote« Gonarsa. Ob kapitulaciji Italije je s skupino drugih internirancev zbežal iz taborišča, se srečno izmaknil Nemcem in se pridružil partizanom. Postal je komandant bataljona brigade Simona Gregorčiča na Primorskem. Nato je bil med prvimi partizanskimi tankisti. Ko so napadli Struge, je bil njegov tank razbit, on pa ranjen v nogo in desno oko. Na to oko danes ne vidi več, oko zaznamuje le močno svetlobo. Po tej poškodbi se je zdravil v Italiji — pri Bariju, kamor so ga odpeljali z letalom.

S prvo Primorsko brigado se je vrnil v Split in v Biogradu na moru prevzel dolžnost komandanta avto-kolone 50 avtomobilov, ki so služili za prevoz hrane in civilnemu prebivalstvu.

Po osvoboditvi je še v vojaški uniformi postal šef avtoparka pri združenju DAPS, za prevzem avtomobilov od Američanov.

»Morda ne boste verjeli, toda okoli 15 tisoč avtomobilov sem prevzel s svojo skupino od Američanov v Divači in Sežani. Nekateri izmed njih so še danes stari znanci naših cest in naše armade: dodgi, fordi, bedfordi, daimondi, jeepi, jamezi in drugi.«

Potem je bila zanj vojna končana. Slekli je vojaško suknjo in se vrnil na delovno mesto v ljubljansko bolnišnico kot poklicni voznik. Živel in delal je kot človek in komunist, tudi družino si je ustvaril. Spominja se prvih dveh »džipov« ljubljanske bolnišnice in njenih registrskih števil: S-0060 in S-0062.

Pravzaprav se spominja skoraj vseh 16 tisoč vozil, ki jih je vozil v svojem življenju.

»Razdaljo, ki sem jo prevozil v vsem času, odkar imam opraviti z avtomobili, sem skušal s pomočjo nekoga prijatelja izračunati bolj natančno. Toda to mi ni uspelo. Prevožene kilometre ocenjujem okoli številke milijon.«

KAKO MALO SE POZNAMO MED SEBOJ!

16. februarja letos bo Anton Mastek izpolnil 12. leto dela pri našem podjetju. Njegove vožnje z avtomobili so do danes ostale brez nevarnih prometnih nesreč.

13. maja 1969 bo slavil svoj 56. rojstni dan. Čestitamo!

Tudi pri našem podjetju je vozil več vrst avtomobilov. Njegovi sodelavci se spominjajo, da je vozil tovrstni avtomobil opel-blitz. Sam pravi, da je z avtomobilom TAM 2000 prevozil nad 300 tisoč kilometrov. Ta kamion je bil eden izmed prvih izdelkov mariborske tovarne in je bil sestavljen iz raznih delov. Med drugim ne more pozabiti, da je ob izgradnji in montaži maršalata v Beogradu prevozil razdaljo Ljubljana—Beograd v dobrem mesecu kar 40-krat. Se mnogo drugih več ali manj pomembnih zanimivosti ni zbledelo v njegovem spominu...

S sodelavci se zelo dobro razume, je mirnega značaja, ustrežljiv in zelo dober

tovariš. Precej let je vozil za našo delovno enoto Avtopark; ko pa se je v obratu CKV izpraznilo delovno mesto voznika, so izrečno zahtevali prav tov. Mastka in ne morda kakega mlajšega voznika. Tudi to je po svoje priznanje in mnogo pomeni.

Čas, dogodki in življenje Antona Mastka ... razgovor o tem nas je popeljal do mnogih zanimivosti, ki jih do danes še marsikdo ni vedel. Tako zapisujemo resnico enega izmed mnogih življenj in ugotovljamo, da se med seboj pravzaprav zelo slabo poznamo in drug o drugem malo vemo. Sam pravi o tem:

»Bilo je, kakor je moralo biti. Danes sem upokojen. Moji otroci tudi potrebujejo življenjski prostor. Počasi se umikam iz poklicnega življenja z malo denarja, s katerim ravno v teh dneh kupujem skromno hišico na Dolenjskem. Zato bi rad še kakšno leto delal, da bi si to hišico uredil za stara leta. Ker sem upokojen, si pri podjetju ne upam prositi za posojilo, čeprav bi ga potreboval. Zdi se mi, da so drugi pomoči bolj potrebni.«

O tem odgovoru bi morali v podjetju razmisliti. Njegovo življenje je bilo eno samo delo in ena sama borba. Mnogo je dal za družbo. Ne vem, če res ne bi mogli pomagati človeku, borcu, delavcu našega podjetja...? S. Z.

Zimske športne igre gradbincev

Letošnje zimske športne igre gradbincev — SIG — bodo predvidoma od 14. do 16. marca na Voglu nad Bohinjem. Prireditelji upajo, da vreme in sneg to pot ne bosta ponagajala kakor lani, ko je moralo biti prvotno razpisano tekmovanje na Pohorju zaradi nenadne odjuge in obilnega dežja odpovedano in prestavljeno na kasnejši termin in v drug kraj na čisto drugem koncu Slovenije.

Na nedavnem sestanku predstavnikov tistih podjetij, ki redno sodelujejo na tej veliki športni prireditvi, so se dogovorili o novi kategorizaciji nastopajočih in o novem načinu točkovanja tistih posameznikov, ki pridejo v poštev za ekipno tekmovanje. Pravičnejši način točkovanja bo nedvomno še bolj vzpodbudil kolektive iz gradbeništva in montaže, da bodo tej zanimivi in koristni športni prireditvi posvetili več pozornosti.

Naše podjetje se bo seveda tudi letošnjih zimskih športnih iger udeležilo. Ekipo, ki nas bo predstavljala na teh igrah, bomo sestavili na podlagi rezultatov izbirnih tekem. Te bomo organizirali že v februarju.

PRED OBČNIM ZBOROM SINDIKALNE PODRUŽNICE

VOLIVCI BODO ODLOČILI O NAJBOLJSIH

Občni zbor sindikalne podružnice, ki zajema članstvo ljubljanskih obratov CKV, Elektromontaža, TEN, Projektivni biro in Skupne službe, bo v petek, dne 31. januarja, ob 16. uri v Festivalni dvorani na Gospodarskem razstavišču.

Po priporočilu republiških sindikatov bi sicer morali občni zbor organizirati še pred koncem preteklega leta. Tega pa ni bilo mogoče izvesti zaradi specifičnosti dejavnosti našega podjetja, ki ima redno prav ob koncu leta vrsto neodložljivih nalog. Zato je bilo treba občni zbor sklicati v januarju.

Od zadnjega občnega zbora pravzaprav še nista pretekli polni dve leti, ko je po statutu občni zbor obvezen. Šesti kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, ki je bil junija lani v Beogradu, pa je sprejel celo vrsto zelo važnih sklepov, ki jih morajo vse sindikalne podružnice v državi čimprej obdelati in na občnih zbora o njih razpravljati. To je bil tudi razlog za omejeno priporočilo republiških sindikatov, naj bi občne zbore organizirali že do konca preteklega leta.

Razen o sklepih kongresa pa bodo člani naše sindikalne podružnice na občnem zboru razpravljali tudi o delu sindikalne organizacije v preteklih dveh letih in v izvolitvi nov izvršni odbor sindikalne podružnice. Izvoljenih bo 17 kandidatov glede na število zaposlenih v posamezni delovni enoti, in sicer 5 iz obrata CKV Ljubljana, po 4 iz Elektromontaže in TEN, 1 iz projektivnega biroja in 4 iz skupnih služb. Kandidacijska komisija je sestavila naslednjo kandidatsko listo, ki jo bo predlagala volivcem na občnem zboru:

CKV Ljubljana

1. Janez Kokalj
2. Jože Kovač
3. Anton Mrčun
4. Janez Pettau
5. Milan Sijakovič
6. Viktor Trkov
7. Pavle Zofič

ELEKTROMONTAŽA

1. Majda Jurša
2. Anton Lah
3. Alojz Martinc
4. Franc Mrkun
5. Jože Pucelj
6. Ing. Andrej Zupanc

TEN

1. Olivija Čirič
2. Miro Dražumerič

3. Franc Florjančič
4. Anton Lavrič
5. Dominik Struna
6. Andrej Žnidaršič

PROJEKTIVNI BIRO

1. Ing. Peter Hristov
2. Zalka Lapajna

SKUPNE SLUŽBE

1. Jože Gorinšek
2. Franc Hočevar
3. Helena Križaj
4. Viktor Kovič
5. Franc Perme

Za nadzorni odbor je kandidacijska komisija predlagala Antona Križana, Lidiho Močilnikar in Tinco Zevnik.

Kandidacijska lista je torej pestra in upamo, da volivci ne bodo imeli težav pri odločanju. Kaže pa pripomniti, da bo to pot na mestu še posebno tehten premislek volivcev, ko se bodo odločali za kandidate. Naloge sindikata v naši samoupravni družbi bodo

namreč vedno večje in zahtevnejše. Tem nalogam pa bodo kos le najboljši izmed predlaganih kandidatov, seveda pod nadaljnjim pogojem, da se bodo pri svojem delu v sindikalni organizaciji tudi v polni meri angažirali.

M. D.

Rezultati križanke

Rešitev križanke, ki je bila objavljena v prvi letošnji številki Glasnika, je prispelo kar 52. Na žalost pa je komisija, ki so jo sestavljali dr. Gabrijel Kržič, Edvin Stepančič in Slavko Žagar, ugotovila, da je križanko rešilo pravilno le 5 članov kolektiva. Izmed teh je nato komisija izrežala štiri nagrajence, in sicer:

1. Rado Kerin, Vojna pošta 4522/10, Batajnica	40 N-din
2. Anton Zidarn, Tovarna elektronaprav	30 N-din
3. Andra Foršnar, Skupne službe	20 N-din
4. Franc Lopatič, Skupne službe	10 N-din

V današnji številki križanke zaradi zmanjšane — polovičnega obsega lista ne objavljamo. Kdaj drugič pa spet!

NOVI »S« ELEKTROTEHNIŠKI PREDPISI

Preprečimo vsako možnost za nevarnost eksplozij!

Že v septembrski številki našega Glasnika smo v kratkem članku podali obvestilo o izhajanju novih jugoslovanskih elektrotehniških predpisov, ki jih izdaja Zvezni sekretariat za gospodarstvo. Ti predpisi sledijo za posamezne vrste instalacij v Uradnem listu SFRJ ter s tem postanejo pravilnik, ki jasno obvezuje projektante, proizvajalce, izvajalce montaž in koristnike.

V Uradnem listu SFRJ, št. 52/68 je tako izšel novi pravilnik o konstrukciji, izdelavi in preizkušanju električnih naprav za obratovanje v atmosferi eksplozivnih zmesi, ki je vreden posebne pozornosti za to vrsto instalacij.

DOLOČBE SO NATANČNE IN JASNE

V tem pravilniku so točno pojasnjene in opisane splošne določbe (območja uporabe, pojasnilo pojmov, vrste eksplozijske zaščite električnih naprav), definirane eksplozivne zmesi in nevarnosti za vžig, klasifikacija eksplozivnih zmesi in povzročiteljev vžiga, skupni elementi (zapiranje in blokiranje, uvednice,

sponke, ozemljitev, izolirni materiali, zvezni elementi). Predpisano je tudi preizkušanje in atestiranje eksplozijske zaščite in označevanje opreme. V dodatku so jasno določene za vse vrste vnetljivih par in plinov temperature vžiga, temperaturni razred in eksplozijska skupina; za vnetljivi prah vseh možnih proizvodov pa temperatura tlenja in temperatura vžiga vrtinčenega prahu v zraku. V dodatku so obdelane tudi zaščite pred dotikom delov pod napetostjo in zaščita naprav pred vdorom tujkov in prahu ter pred vodo. Navedeni so končno še primeri označevanja opreme po domačih in mednarodnih standardih. Ves pravilnik pa je bogato opremljen s tabelami in skicami.

POMEMBNO TUDI ZA PROIZVODNE OBRATE

Poznavanje in upoštevanje navedenega pravilnika, ki je stopil v veljavo 18. januarja 1969, ter se navede na pravilnik o tehniških predpisih za električne postroje na nadzemnih mestih, ki jih ogrožajo eksplozivne zmesi (Uradni list

SFRJ, št. 17/67), je zelo važno tudi za naše tehnične delavce na vseh obratih. To velja ne samo za projektante elektro in strojnega dela v objektih z nevarnostjo nastopanja eksplozivnih zmesi, za izvajalce elektroinstalacij, tehnoloških in klima-naprav, za

nabavo in dobavo opreme v »S« izvedbi (razdelilci, svetilke, motorji itd.), ampak tudi za naše proizvodne obrate, saj nastopajo eksplozivne zmesi npr. tudi v prostorih lakirnic, zmesi prahu pa pri najrazličnejših tehnoloških postopkih (brusilnica itd.).

Če bomo s tem člankom vsaj opozorili odgovorne osebe na upoštevanje določb tega pravilnika in bo preprečena vsaka možnost nevarnosti eksplozij kjerkoli na naših gradbiščih in v proizvodnji, je naš namen dosežen.

J. M.

AKTUALNO VPRAŠANJE

Sindikalna članarina in principi delitve

Na sestankih in ob neposrednih razgovorih so vprašanja v zvezi s sindikalno članarino precej pogosta.

Ceprav je sindikalna podružnica doslej vedno dajala določena pojasnila, je to vprašanje še vedno pogosta tema razgovorov. S tem prispevkom želimo obširneje informirati članstvo o delitvi članarine ter pri mestnem sindikalnem svetu Ljubljana zbranih sredstev.

Od vsega članstva na območju mestnih občin,

ki je vključeno v 820 sindikalnih organizacij, se je v preteklem letu steklo s pobrano članarino približno 8,7 milijona N dinarjev.

Zbrana sredstva se dele v naslednjih razmerjih:

● Vsem 820 sindikalnim organizacijam v delovnih organizacijah skupaj 35 % ali 3.050.000 N dinarjev;

● Mestnemu sindikalnemu svetu in mestnim odborom sindikata 32 % ali 2.775.000 N din;

● Republiškemu sindikalnemu svetu in re-

publičkim odborom sindikata 24 % ali 2.100.000 N dinarjev;

● Zveznemu sindikalnemu svetu Jugoslavije in centralnim odborom sindikatov 9 % ali 775 tisoč N dinarjev.

Sredstva, ki jih na osnovi sprejetih pravilnikov, zveznega kongresa in občnega zbora republiških sindikatov odvajamo za financiranje višjih sindikalnih vodstev, te višje organizacije razporejajo po svojih proračunih.

M. D.

SPREJEMANJE PRIPRAVNIKOV

Obvezno in načrtno

Ze v lanskim — majske številke Glasnika smo precej obširno pisali o sprejemanju pripravnikov — diplomantov srednjih, višjih in visokih šol na delo v delovne organizacije.

To vprašanje je v naši družbi še vedno aktualno in se mu pripisuje velik pomen. Temu se ni čuditi, saj je na eni strani kvalifikacijski sestav kadrov v naših delovnih organizacijah še zmeraj pomanjkljiv, na drugi strani pa je precej diplomantov še zmeraj nezaposlenih. Zato je republiška skupščina pred kratkim sprejela republiški zakon o obveznem sprejemanju pripravnikov in o urejanju pripravnštva v delovnih organizacijah.

NAČRTI MORAJO TUDI OŽIVETI

Delovne organizacije morajo vsako leto izdelati načrt sprejemanja pripravnikov in jih po tem načrtu

dejansko tudi sprejemati. Pri tem zakon predpisuje administrativno kontrolo s tem, da morajo delovne organizacije vsakoletni načrt o sprejemanju pripravnikov z obrazložitvijo predložiti pristojni občinski skupščini, komunalnemu zavodu za zaposlovanje pa poročati o sprejemanju pripravnikov, kot je določeno v načrtu. Če delovna organizacija ne sprejme načrta, lahko občinska skupščina določi podrobnejša merila o določenju vrste in števila pripravnikov ter o njihovem sprejemanju in določi naknadni rok za sprejem načrta. Zagrožena je denarna kazen za delovno organizacijo in njenega direktorja oziroma drugo odgovorno osebo, če delovna organizacija načrta po odločbi občinske skupščine ne sprejme ali če ne sprejme pripravnikov, kot je določeno v načrtu, čeprav je dobila dovolj ustreznih prijav.

V LETU 1968: 14 PRIPRAVNIKOV

Naše podjetje je že lani sprejelo pravilnik o sprejemanju pripravnikov. V njem je določilo trajanje in potek pripravniške dobe ter način preizkušanja pridobljenih delovnih izkušenj med pripravniško dobo in na koncu pripravniške dobe. Dejansko smo v IMP v preteklem letu sprejeli 14 pripravnikov, in sicer po posameznih obratih:

CKV-Ljubljana

— 3 strojne tehnike za delovna mesta šefov montaž

— 2 strojna inženirja II. stopnje, ki trenutno služita kadrovski rok v JLA

— 1 strojnega inženirja I. stopnje za delovno mesto v KAL-skupini.

TEN

— 2 elektrotehnika za delovni mesti v oddelku šibiki tok

— 1 elektroinženirja II. stopnje na delovno mesto v istem oddelku.

TRATA

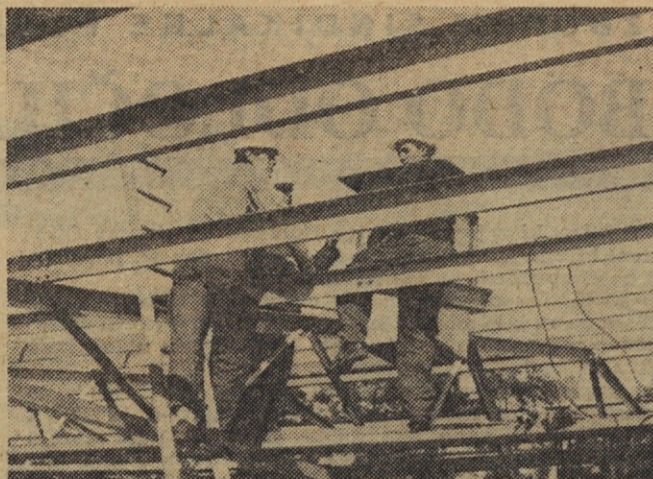
— 1 metalurškega tehnika za delovno mesto v livarni.

CKV-Koper

— 1 strojnega tehnika za delovno mesto v operativi.

CKV-Maribor

— 2 strojna tehnika

Montaža ventilatorjev »Big Dutschmann« s pocinanim odzračevalnim kanalom, vgrajenim v strešno železno konstrukcijo

Skupne službe

— 1 ekonomista I. stopnje za delovno mesto v prodajni službi.

Program za preteklo leto

je torej izpolnjen. Treba pa bo takoj začeti tudi s pripravljanjem načrta o sprejemanju pripravnikov v letošnjem letu. G. K.

Drobne (pa okrog) iz tujine

JUGOSLOVANSKI TEDEN

Reutlingen — V imenu firme »Wagner«, pri kateri so zaposleni naši monterji v montaži in proizvodnji, ureja z nami posle prokurist (generalni pooblaščenec) te firme g. Kurt Weckenmann. Glede na njegova pogosta potovanja v Jugoslavijo ter njegovo politično aktivnost v SPD je v Reutlingenu znan kot ekspert za Jugoslavijo. Na željo svoje politične stranke je organiziral od 27. I. do 1. II. 1969 »Jugoslovanski teden«, združen s predavanjem in umetniško razstavo ljubljanskega umetnika Petra Adamčiča.

»ODKRIT« NE KAZE BITI...

Zahodni Berlin — Pregovor, da je svet majhen, je bil že mnogokrat potrjen. V Berlin sta pripotovala dva naša vodilna uslužbenca z namenom, da — med drugim — vodita sestanek z monetersko grupo pri Siemensu. Na kolodvoru pristopi k njima mož srednjih let ter ju nagovori: »A, vi ste tudi iz Slovenije?« Po kratkem razgovoru pove, da dela pri IMP, da imajo večer sestanek z direktorjem in da je on glavni problem ter objasniti, kako bo oslepil vse šefe itd. Lahko si predstavljate njegov obraz zvečer na sestanku.

RESNIČNO EDINSTVEN PRIMER

Düsseldorf — Pri tvrdki ROM je trenutno zaposlenih 18 naših monterjev; vsi delajo pri montaži novega letališča v Kölnu. Proti koncu preteklega leta so bili povabljeni na zabavo vsega kolektiva. Njihovo razočaranje je bilo naslednji dan popolno in polno negativnih primerjav z zabavami doma. Z vsem protokolom so bili postreženi z mrzlim narezkom, popili pa so lahko (zastonj) 4 mala piva. Toda kljub temu smo jih naslednji dan prebudili precej težko — verjetno samoinicijativa...

Nasprotno pa je bila skupina monterjev ROM-a ob obisku Maribora tako navdušena nad piknikom, da se je eden izmed njih kar odločil ter se celo zapostil pri obratu Maribor, kjer dela kot monter in služi — naše dinarje.

NOGOMET ZBLIŽUJE NARODE

Reutlingen — Monterji tvrdke »Wagner« so po ustnih informacijah deloma že seznanjeni z našimi kraji in običaji, saj so vedno pripravljeni na razgovor s svojimi poklicnimi kolegi iz Jugoslavije. Toda to ne zadostuje. Zato so nam poslali po svojih predstavnikih poziv na nogometni dvoboj Wagner:IMP, ki naj bi bil meseca junija letos, in sicer prva tekma v Ljubljani, povratna tekma pa septembra v Reutlingenu. Na dvoboj v Ljubljani so pripravljani pripeljati vse naše monterje brezplačno. Seveda imajo njihovi nogometisti nekaj strokovnih zahtev: ena izmed njih se tiče oblikovanja moštva, zaželeni so v glavnem »tehničarji« ne oziraje se na leta ali obliko. Tej zahtevi vsaj polovično ne bo težko ugoditi!

IZMENA

Zahodni Berlin — Tov. Vladimir Krmelj, ki je dolga leta uspešno vodil inozemske moneterske grupe, se vrne v domovino na novo delovno mesto v matičnem podjetju. Njegovo mesto v Zahodnem Berlinu bo prevzel tov. Franci Heinrichar, ki je že dobil še dodatne naloge za okrepitev naše dejavnosti v Zahodnem Berlinu.

NI SE MU ZATAKNILO...

München — Pri Siemensu v Münchenu je trenutno 100 naših monterjev. Večina stanuje v modernem tovarniškem samskem domu. RTV-Ljubljana je nedavno organizirala intervju z monterji, ki med novoletnimi prazniki niso obiskali domovine. Med njimi je bil tudi naš bivši elektromonter Milan Merzdovnik, kateremu se ni zataknilo pri nobenem vprašanju ter je postregel naši RTV iz rokava tudi z različnimi številkami v zvezi s pogodbo med podjetji. RTV točnosti te informacije niti približno ni preverila. Najbrž se ji to ni zdelo potrebno...

KJE PRESPATI?

Berlin — NOR — Nemalo je bil začuden naš šofer Emil, ko je plačeval račun za sobo v

Izredne ocene za naše delavce v Eberswaldu

Potek del na farmi svinj Eberswalde v Nemški demokratični republiki je sorazmerno zadovoljiv. Deloma nas sicer ovira pomanjkanje nekaterih materialov, toda brez podobnih težav tudi doma ne zaključimo nobene montaže.

Organizirano in zgrajeno je skladišče, pomožne delavnice, vozni park — na kratko: vse je tik pred največjimi grobimi deli. Vsi objekti, 63 po številu, rastejo kot gobe po dežju. Vse moneterske skupine, posebno še kleparji (do sedaj 50 ljudi) so že intenzivno zaposlene. Ker je bila do sredine januarja v Berlinu izjemno nizka temperatura (do — 20° C), bodo odpotovale druge moneterske skupine šele v februarju, ko bo skupno zaposlenih približno 120 ljudi.

Trenutno imamo še ponudbo za dodatna dela v vrednosti 8 milijonov N dinarjev, za kar pa tečejo še pogajanja.

Dosedanje ocene z nemške strani se izražajo samo v superlativih, kar velja tudi za organizacijo del in seveda za iznajdljivost, ki so jo pokazali naši delavci in uslužbenci v okolju in razmerah Nemške demokratične republike. Vsako dobro opravljeno delo pa je boljša referenca, kot pa milijonski oglasi v raznih publikacijah. Tudi v Eberswalde že prihajajo interesenti za razna nova dela. Omeniti bi bilo Poljake, ki se zanimajo za projekt podobne farme, in predstavnik znane firme BIG DUTSCHMANN, ki predlagajo kooperacijo z obratom Trata pri izdelavi opreme za svinjske farme. J. N.

hotelu »Unter den Linden« v Berlinu, ker mu je od dnevnice 54 mark ostalo še 9 mark, kar je cena približno 30 cigaret v Nemški demokratični republiki. V Berlinu pa je praktično možno prepati samo v tem hotelu, ali pa se odločiti za prehod nazaj v Zahodni Berlin. Sicer bi morda kdo priznal tudi spanje v avtomobilu ali kolodvorski čakalnici, toda nevednost nastopijo pri sporazumih za poslovne sestanke itd. ...

NERODNA PODOBNOST

München — V decembru 1968 je bilo v Hofu nemško prvenstvo v pitju piva. Prvič ni bil prvak Bavarec, pač pa neki Achenan s 13 litri v pol ure. Sele drugi je bil Münchencan z 9 litri. Ta je presenetljivo podoben našemu ključavničarju — že skoraj naturaliziranemu in izoblikovanemu Bavarcu. Po informacijah, s katerimi razpolagamo, pa se ta tekmovalna žal sploh ni udeležil ter smo morali čestitke odkloniti. J. N.

Ivan Kremžar

Neutrudna smrt že v začetku leta 1969 ni prizanesla članom kolektiva tovarne Trata. Dolga, črna zastava, ki se je vila na poslovnih prostorih tovarne, je označevala, da je v 66. letu starosti po dolgi in hudi bolezni umrl dolgoletni član kolektiva Ivan KREMŽAR, telefonist na tem našem obratu.

V podjetju se je zaposlil 4. I. 1960. Najprej je bil razporejen na delovno mesto vratarja, nato pa je bil telefonist.

Delovne dolžnosti je uspešno opravljal in se je med številnimi delavci odlikoval

po svoji uslužnosti, natančnosti in poštenosti. Zaradi tega so ga vsi člani delovne skupnosti cenili in spoštovali. Njegov značilni globoki bas, ki ga je bilo lahko prepoznati, je vsakomur, kdor je zavrtel telefonsko številko 51-102 ali katero izmed drugih številke hišne centrale na Trati, dal pričevalno vedeti, da bo res v kratkem času in zanesljivo povezan s sogovornikom, katerega želi. Pa kakšno »močno« je tovariš Ivan tudi rad povedal — skozi zobe, med katerimi je prižgana pipa redkokdaj manjkala.

V svojem zasebnem življenju je bil naš pokojni tovariš Ivan Kremžar pošten in skromen, pri članih kolektiva pa zelo priljubljen, predvsem pri tistih, s katerimi je sodeloval pri pripravljanju delovnih dolžnosti in ki so ga bolj poznali.

Z njegovim odhodom je kolektiv izgubil dobrega in vestnega sodelavca, ki je bil pripravljen sprejeti in v redu opraviti vsako delo.

Ohranili ga bomo v najlepšem spominu.